

PRESENTACIÓ

Per a una revista de recerca sempre és un motiu de satisfacció publicar algunes investigacions que, amb independència de la seva qualitat, signifiquin una veritable aportació al coneixement en el seu àmbit d'influència. En aquest número s'inclouen, entre altres investigacions d'interès científic, alguns treballs que són pioners a Catalunya i Espanya, encara que per raons diferents.

D'una banda, un estudi de la recepció radiofònica des dels seus inicis fins a la guerra civil a Catalunya, un camp poc explorat i força estimable en la història de la cultura del segle xx. La recerca de Francesc Espinet no només és el primer apropament al tema, sinó que conté també una proposta metodològica de com estudiar històricament —en aquest cas a partir dels mateixos radiooïdors— els models i els contextos de la recepció comunicativa, tot just quan celebrem el 70 aniversari de la creació de la primera emissora de ràdio a l'Estat espanyol.

D'altra banda, la sida, un tema actual d'especial preocupació. Tot i que només fa una dotzena d'anys que els mitjans de comunicació van començar a parlar de la sida, mentre que al món anglosaxó se n'ha publicat una gran quantitat d'estudis comunicatius, entre nosaltres gairebé no hi havia investigadors treballant en el tema. La recent tesi doctoral de Manuel Martínez Nicolás, a la UAB, justament palesa aquesta situació. A més d'un estat de la qüestió sobre la sida i la comunicació, del mateix autor, aquest assumpte és desenvolupat des de la perspectiva del binomi factor noticiable/factor cultural en la investigació d'Amparo Tuñón, a través de quatre diaris: *El País*, *La Vanguardia*, *Le Monde* i *The Times*. A tall informatiu, afegim que per a un panorama complet del tractament de la sida a la premsa francesa comptem des de fa alguns mesos amb la tesi de Jacques Noyer.

Malgrat que les relacions entre periodisme i literatura són velles i conegudes, tampoc fins ara els comunicòlegs no teníem un plantejament teòric-metodològic suficientment rigorós i operatiu per abordar aquest important camp. L'estimulant proposta que ens presenta Albert Chillón, deutora de la literatura comparada, ens permet estudiar sistemàticament la qüestió.

Igualment són significatius els estudis que publiquem d'Amparo Moreno i de Jordi Berrio. El primer, referit a la premsa de successos i el segon, a les aportacions de l'Escola de Chicago a les teories de la comunicació, atès que —per raons diferents— tots dos temes havien estat poc analitzats entre nosaltres. El segon estudi omple un buit, mentre que el primer investiga no només la qüestió, sinó que explica alhora el perquè del descuit acadèmic en aquesta matèria de la premsa popular de masses.

Finalment, i com a continuació del complet estat de la qüestió sobre els estudis d'història de la premsa a Catalunya des de l'acabament de la guerra civil, publicat en el nostre número anterior, ANÁLISI ofereix ara un treball semblant, dels especialistes illencs Sebastià Serra i Arnau Company, sobre l'evolució i les perspectives dels treballs d'història de la premsa a les Balears. Aquest article és meritori perquè, en remuntar-se fins als orígens, resulta el treball més complet que fins ara s'ha realitzat sobre aquest tema.